

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6CoP/18/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8817203733
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Straka
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8817203733.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Straku a členov senátu JUDr. Michala Boroňa a JUDr. Viery Kandrikovej v právnej veci navrhovateľa: Z. N., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom R., t. č. E. XX, D. H. R., právne zastúpený JUDr. Petrom Rychnavským, advokátom, so sídlom Rázusova 111/19, Vranov nad Topľou, IČO: 42 079 420, proti odporcovi: Z. N., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S. K. XXX/XX, C. právne zastúpený JUDr. Milošom Kaščákom, advokátom, so sídlom Kalinčiakova 10, Vranov nad Topľou, IČO: 355 110 28, o určenie výživného, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 11Pc/14/2017-107 zo dňa 13.12.2017 takto

rozhodol:

- I. Potvrďuje sa rozsudok.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej len „súd prvej inštancie“) návrh zamietol. Vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.
2. Rozhodnutie právne odôvodnil podľa § 66, § 67 ods. 1 a 2, § 75 ods. 1 a 2, § 77 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine.
3. V odôvodnení uviedol, že navrhovateľ poberá mesačne starobný dôchodok vo výške 297,80 eur mesačne. Poberá tiež kompenzačný príspevok v sume 18,50 eur a 33,32 eur, spolu v sume 349,62 eur. Podľa jeho písomného vyjadrenia jeho mesačné výdavky sú na nájom v sume 170 eur mesačne. Uviedol, že má pravidelné výdavky na stravu a oblečenie, lieky a ošatenie, všetko, čo mu treba, bližšie ich spresnil vo svojom písomnom vyjadrení na sumu 460,- eur. Sumu 210 eur uviedol vo všeobecnosti, že ide o výdavky na potraviny a obedy. Zároveň bolo preukázané, že obdržal vysoký obnos finančných prostriedkov od odporcu v sume 7000 eur a v sume 200 eur, 383 eur, 300 eur, 5000 eur (čl. 36,36), toto navrhovateľ potvrdil. Tieto peniaze, respektíve časť z nich použil na zariadenie a kúpu motorového vozidla. Taktiež je nesporné, že suma 7000 eur mu bola odcudzená. V konaní, tomto, či trestnom, aj keď na to navrhovateľ poukázal, nebolo preukázané, že by ich odcudzil odporca.
4. Na druhej strane bolo preukázané, že odporca je synom navrhovateľa. V konaní bolo preukázané, že jeho príjem je v súčasnosti 401,14 eur (odporca uviedol, že jeho príjem je 450 eur). Žije s manželkou, ktorá je nezamestnaná a s dvoma deťmi voči ktorým má vyživovaciu povinnosť. Jedno dieťa je postihnuté, ako to bolo preukázané výpoveďou svedkyne jeho manželky a v súvislosti s ním sú zvýšené mesačne výdavky na stravu ošatenie a hygienu. Mesačné výdavky odporcu sú na inkaso v sume 220 eur, zvýšené výdavky na postihnuté dieťa sú 100 a 50 eur mesačne. Ďalšie výdavky sú bežnými výdavkami na stravu v sume 150 eur. Je majiteľom len ornej pôdy, ktorú mu daroval jeho otec. Dom nevlastní. Vlastní

motorové vozidlo Q. R.. Byt nevlastní. Manželka vlastní dom, ktorý dostala darom od svojej nebohej matky.

5. Svedkyňa, manželka odporcu uviedla bližšie okolnosti ohľadom výdavkov. Ide o cestovné, ide o výdavky na cestovanie do školy a je to v sume 30-40 eur mesačne. Potom školné 2 krát po 60 eur - 60 eur je za školné a vzhľadom na to, že je v družine, za družinu sa platí ďalších 60 eur na rok. Strava je 20 eur mesačne - je to čisto obed + musí mať desiatu - desiatu a olovrant dávajú z domu. Ak má krúžok, sú to ďalšie výdavky, napr. na jazdenie na koni sa platí 3,50. Každý krúžok, napr. ak má to v pondelok, sa platí 3,50 na jedno. Zatiaľ ich bude mať v pondelky. Kúpovali všetky pomôcky do školy. Vyšlo to na sumu 30 eur. Ďalej je to oblečenie, obuv do školy - tieto predstavujú sumu 50 až 100 eur, záleží od toho, čo sa kupuje. Ďalej sú to výdavky na hygienu, nakoľko syn má problémy so stolicou. Oblečenie, šatstvo, slipy musia častejšie kupovať. Je plienkovaný. Nemôže mliečne výrobky, musí jesť potraviny bez laktózy. Ďalšie výdavky sú na takéto potraviny. Tento syn postihnutý bude mať 7 rokov a nepoberá naňho nič.

6. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že aj keď príjem navrhovateľa je menší ako príjem odporcu, po odrátaní výdavkov, ktoré má tak navrhovateľ, ako aj odporca, je zrejmé že majetkové pomery odporcu neumožňujú, aby tento prispieval na výživu navrhovateľa žiadanou sumou 170 eur. Je potrebné prihliadnuť na to, že navrhovateľ je sám a je dôchodca. Kým odporca je človek, ktorý sa stará o ďalších troch členov svojej rodiny, dve deti, z toho jedno postihnuté a má manželku, ktorá je nezamestnaná. Doposiaľ sa starala o matku, ktorá počas konania zomrela. Navrhovateľ má zo svojho nemalého príjmu zabezpečenú primeranú výživu. Jeho príjem mu pokrýva všetky bežné životné potreby s prihliadnutím na jeho vek, zdravotný stav a odôvodnené potreby.

7. O trovách konania rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku.

8. Proti rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ. Namietal, že súd sa nezaoberal tým, prečo sa navrhovateľ stal závislým na pomoci od syna. Po smrti svojej družky daroval dom v k.ú. R. odporcovi, pretože medzi nimi bola ešte pred darovaním dohoda, že odporca mu so svojou manželkou postavia malý domček na záhrade vo vlastníctve odporcovej manželky, kde s nimi bude bývať a podľa jeho možností im pomáhať. Malý domček vo vlastníctve nevesty sa aj postavil, ale navrhovateľ v ňom už nebýval, pretože ho odporca so svojou manželkou z ničoho nič vyhodili. Okrem domu synovi daroval aj pozemky. Exekúcia, ktorá je voči navrhovateľovi vedená vznikla z dôvodu, že sa ako súkromný podnikateľ dostal do finančných ťažkostí, mal súdom zvereného syna - odporcu, ktorému bol povinný zabezpečiť riadnu výchovu a výživu, preto bol nútený peniaze si požičať, jeho odberatelia mu neplatili včas a riadne. Nepožíva alkoholické nápoje, nikdy nebol gambler ani ľahkomyselne neutrácal. Nie je pravdou, že odporca má zvýšené výdavky, nakoľko vnuk nie je plienkovaný, nedrží diéty. Odporca ani nemá zvýšené výdavky na cestu, keďže má prácu v S. a syna vozí so sebou. Súd náležite nezistil reálne výdavky odporcu, nakoľko v predložených listinách boli zahrnuté aj výdavky, ktoré boli vynaložené v septembri resp. novembri 2017 s jasným zámerom - maximalizovať výdavky a vyhnúť sa plateniu výživného. Výdavky navrhovateľa prevyšujú jeho príjmy, bezdomovcom sa stal zavinením odporcu a jeho manželky. Naproti tomu, odporca má príjem, z ktorého mu ostáva určitá časť, z ktorej môže prispievať na výživu navrhovateľa. Súd nemôže do aktív zarátať 7000 Eur, ktoré boli navrhovateľovi odcudzené. Aj deti by mali hľadiť na potreby svojich rodičov, pokiaľ sa stanú na ich pomoc odkázanými. Z uvedených dôvodov navrhol, aby odvolací súd rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na nové konanie a rozhodnutie.

9. Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadril.

10. Odvolací súd na základe včas podaného odvolania oprávnenou osobou preskúmal rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 66 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP) a §§ 380, 381 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP.

11. Podľa § 66 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, deti, ktoré sú schopné samy sa živiť, sú povinné zabezpečiť svojim rodičom primeranú výživu, ak to potrebujú.

Podľa § 67 ods. 1 a 2 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, každé dieťa plní vyživovaciu povinnosť voči rodičom v takom rozsahu, aký zodpovedá pomeru jeho schopností, možností a majetkových pomerov k schopnostiam, možnostiam a k majetkovým pomerom ostatných detí. Vyživovacia povinnosť

medzi manželmi a poskytovanie príspevku na výživu rozvedenému manželovi predchádza vyživovaciu povinnosť detí voči rodičom.

Podľa § 75 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

12. Z obsahu spisu vyplýva, že odporca bol na čas po rozvode navrhovateľa a jeho manželky zverený do osobnej starostlivosti navrhovateľa, ktorý sa oňho staral a vychovával ho. Je prirodzené očakávať, že tak ako rodičia poskytujú starostlivosť a výživu svojim deťom, tak v prípade, ak si to okolnosti vyžadujú, poskytnú následne starostlivosť, opateru a výživu deti svojim rodičom. To, čo opísal navrhovateľ, sa nedá inak nazvať, ako doslova obeť pre svojho syna. Na plnenie vyživovacej povinnosti voči rodičovi však možno dieťa zaviazat' len v prípade splnenia predpokladov stanovených zákonom.

13. Navrhovateľ poberá invalidný dôchodok v sume 297,80 Eur mesačne, z ktorého sú mu vykonávané zrážky vo výške 32,77 Eur. Poberá tiež príspevok na hygienu v sume 18,52 Eur a príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov na prevádzku osobného motorového vozidla v sume 33,32 Eur. Za nájom priestorov, v ktorých aktuálne býva, hradí 170 Eur mesačne. Má výdavky na stravu, lieky, hygienu, ošatenie a pod..

14. Príjem odporcu z jeho pracovnej činnosti u P.. Q. U. činí cca 401,14 Eur mesačne. Odporca má vyživovaciu povinnosť voči svojim dvom maloletým deťom, z ktorých jedno je dieťa s ťažkým zdravotným postihnutím (č.l. 33, 35). Manželka odporcu je nezamestnaná, poberá dávku v hmotnej núdzi vo výške 32,90 Eur.

15. Vo vzťahu k námietke, že odporcom predložené listiny preukazujúce výdavky zahŕňajú aj výdavky z iných mesiacov než október 2017 odvolací súd uvádza, že predloženie dokladov o výdavkoch nemá slúžiť na presnú konkretizáciu výšky výdavkov odporcu v tom ktorom mesiaci, ale na ich základe si súd vytvára obraz o druhu a výške priemerných výdavkov odporcu na chod domácnosti a výživu jeho, jeho manželky a detí. Súd prvej inštancie napokon v odôvodnení poukazoval iba na základné výdavky (inkaso 220 Eur, strava 150 Eur, cestovné, školné, hygiena), pričom je zrejmé, že odporca a členovia jeho domácnosti majú aj iné výdavky ako napr. platby za telekomunikačné služby, ošatenie, obuv, lieky, poistenie a pod.. Z výpovede svedkyne - manželky odporcu ako aj z predložených listinných dôkazov o výdavkoch vyplýva, že odporca má v súvislosti so zdravotnými komplikáciami maloletého syna A. výdavky na bezlaktózovú a bezlepkovú stravu, ktorá je finančne nákladnejšia než nedietetická strava. Je tiež zrejmé, že odporca spolu so synom dochádza do S. a späť. Pokiaľ navrhovateľ namieta, že odporca nemá zvýšené výdavky v súvislosti s dochádzaním syna do školy v S., faktom zostáva, že s dochádzaním odporcu (do práce) a jeho syna (do školy) do S. sú spojené výdavky, a to minimálne v sume 40 Eur mesačne.

16. Súd prvej inštancie správne konštatoval, že po zohľadnení príjmov a výdavkov tak na strane navrhovateľa aj odporcu je zrejmé, že majetkové pomery odporcu mu neumožňujú prispievať na výživu navrhovateľovi. Odporca sa stará o troch členov rodiny (manželka, dve maloleté deti), pričom tieto výdavky konzumujú celý jeho príjem, zatiaľ čo navrhovateľ žiadnu vyživovaciu povinnosť nemá, z jeho príjmu je zabezpečené uspokojovanie jeho základných potrieb.

17. V konaní nebolo sporné, že navrhovateľ dom v R. daroval odporcovi, tento ho však predal a následne navrhovateľovi vyplatil sumu vo výške 12 000 Eur (5000 Eur, 7000 Eur). Uvedené odvolací súd nedáva do pozornosti z dôvodu, že pri životnej úrovni a finančných pomeroch zohľadňuje na strane navrhovateľa aj sumu 7000 Eur, ktorá mu bola odcudzená, ale z dôvodu, že nemôže zostať bez povšimnutia skutočnosť, že odporca v minulosti poskytol navrhovateľovi finančné prostriedky z predaja domu, prispel mu aj na zdravotnú starostlivosť. Odporca s manželkou umožnili navrhovateľovi bývať v nehnuteľnosti, ktorá je vo vlastníctve manželky odporcu. Pokiaľ následne došlo k nezhodám medzi navrhovateľom na strane jednej a odporcom a jeho manželkou na strane druhej, v dôsledku ktorých bol navrhovateľ nútený nájsť si nové bývanie, uvedené bez ďalšieho nie je skutočnosťou odôvodňujúcou uloženie povinnosti odporcovi prispievať na výživu navrhovateľovi za stavu, kedy je zrejmé, že odporcovi to jeho finančné možnosti nedovoľujú.

18. Za daného stavu odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP).

19. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 52 CMP.

20. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).